

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1To/8/2014
Identifikačné číslo spisu: 9513100084
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:9513100084.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. októbra 2014 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného K. K. a spol., pre pokus zločinu machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 14 ods. 1, § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a iné, prejednal odvolanie podané prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-4T 26/2013 zo dňa 20. mája 2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. z r u š u j e s a rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T 26/2013, z 20. mája 2014.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T 26/2013 zo dňa 20. mája 2014 boli obžalovaní K. K., L. Y. a Ing. H. B. oslobodení spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, sp. zn. VII/1 Gv 1/12-23 zo dňa 22. mája 2013, podľa ktorej mali obžalovaní K. K. a Ing. L. Y. spáchať pokus zločinu machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe spolupáchateľstvom podľa § 20, § 14 ods. 1, § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a obžalovaný H. B. pokus zločinu machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 20, § 14 ods. 1, § 266 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., ktorých sa mali dopustiť tak, že

obvinený K. K., ako starosta obce, zastupujúci verejného obstarávateľa Obec K., v postavení vyhlasovateľa verejnej súťaže uverejnenej vo Vestníku Úradu pre verejné obstarávanie dňa 14. októbra 2011 s názvom Intenzifikácia separovaného zberu a zberný dvor K. v hodnote 175 000 € bez DPH po vzájomnej dohode s obvineným Ing. L. Y., odborne spôsobilou osobou a obvineným Ing. H. B., zastupujúcim súťažiteľa spoločnosť C., s.r.o., X. L. XXX/XX, H. (ďalej len „C., s.r.o. H.“) minimálne v

priebehu mesiacov október do 22. novembra 2011, t. j. do času otvárania obálok komisiou na vyhodnocovanie ponúk, v rámci tejto verejnej súťaže v Prešove a na iných miestach v rozpore s § 9 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. v platnom znení o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, o povinnosti pri zadávaní zákaziek uplatňovať princípy rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti, tiež v rozpore s § 16 ods. 1 citovaného zákona o komunikácii v rámci verejného obstarávania a v rozpore s § 34 ods.1, ods. 11, ods. 12 citovaného zákona upravujúceho súťažné podklady a pravidlá na hodnotenie kritérií, vzájomnou osobnou a telefonickou komunikáciou medzi verejným obstarávateľom - Obcou K., odborne spôsobilou osobou a súťažiacim - spoločnosťou C., s.r.o. H. postupne prispôbovali podmienky tejto verejnej súťaže, týkajúce sa najmä technických a funkčných parametrov zákazky, servisných stredísk, zábezpeky, lehoty dodania tovaru, jeho ceny a účasti ďalších súťažiteľov tak, aby sa na úkor iných možných súťažiteľov víťazom tohto verejného obstarávania stala spoločnosť C., s.r.o. H., k čomu aj došlo, avšak predmet verejného obstarávania - traktor s návesom, nakladačom, nosičom, kontajnermi a odpadovými vrecami v hodnote 173 750 € bez DPH touto spoločnosťou Obci K. dodaný nebol, pretože žiadosť Obce K. o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na úhradu tohto tovaru bola Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky dňa 7. marca 2012 zamietnutá,

lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 20. mája 2014 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravných prostriedkoch prokurátor prehlásil, že podáva odvolanie a obžalovaní po porade so svojimi obhájcami zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať odvolanie.

Dňa 3. júna 2014 súdu prvého stupňa boli doručené písomné dôvody odvolania prokurátora. Z dôvodov odvolania vyplýva, že prokurátor sa nestotožňuje s právnymi závermi súdu, pretože objektívnou skutočnosťou v danej trestnej veci je fakt, že k najdôležitejším dôkazom, z ktorých vyplýva objektívne zistený skutkový stav obžalobou, a teda pravdivý obraz zmanipulovaného verejného obstarávania a zároveň k dôkazom usvedčujúcim, patria práve zvukové záznamy, ktoré súd odmietol vykonať. Je pravdou, že tieto záznamy boli vykonané podľa zákona č. 166/2003 Z. z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním, na rozdiel od právneho názoru súdu však obžaloba považuje tieto záznamy za zákonne vykonaný a použiteľný dôkaz podľa § 119 ods. 2 Tr. por. V dôvodoch odvolania ďalej prokurátor analyzuje ustanovenia § 3 ods. 1, ods. 2 a § 7 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Z označených zákonných ustanovení v spojitosti s ustanovením § 119 ods. 2 Tr. por. je zrejmé, že zákonný dôkaz v trestnom konaní možno získať aj podľa iného zákona ako podľa Trestného poriadku, t. j. aj podľa spomínaného zákona č. 166/2003 Z. z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním, pričom kritériá zákonnosti vykonania a získania takého dôkazu sú uvedené v tomto osobitnom zákone. Za daných okolností preto na uvedený postup nemožno použiť kritériá zákonnosti podľa § 115 ods. 7 Tr. por., t. j. okrem iného aj súčasné vedenie trestného konania vo viacerých veciach, ale kritériá zákonnosti najmä podľa § 7 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z. z. v platnom znení. Týmto kritériom použitia ITP ako dôkazu v trestnom konaní aj v inej veci je zákonná možnosť použitia ITP aj v tejto inej veci, čomu žalovaný pôvodný zločin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. vyhovuje a pritom sa nemusia súčasne viesť viaceré trestné konania. Ak by súd tento dôkaz pripustil a vykonal ho na hlavnom pojednávaní podľa § 270 ods. 2 Tr. por., podľa názoru obžaloby, potom by zistil objektívny priebeh manipulácie tohto verejného obstarávania obžalovanými tak, ako je popísaný v obžalobe, t. j. intenzívnym telefonickým a osobným kontaktom obžalovaných, najmä v priebehu mesiacov október a november 2011, čo viedlo v konečnom dôsledku nastavením súťažných podmienok obžalovanými k vylúčeniu ostatných potenciálnych súťažiteľov z tohto verejného obstarávania a k víťazstvu vopred dohodnutého uchádzača - spoločnosti C., s.r.o. H., ktorú zastupoval obžalovaný Ing. H. B.. V ďalšej časti dôvodov odvolania prokurátor poukazuje na tzv. Radbruchovu formulu a v neposlednom rade dáva do pozornosti odvolacieho súdu ostatné súdom riadne vykonané dôkazy tak, ako sú uvedené v napádanom rozsudku a tak, ako sú hodnotené v záverečnej reči prokurátora. Aj z nich samotných je podľa názoru prokurátora zrejмый priebeh obžalovanými zmanipulovaného verejného obstarávania, a to počnúc stanovením výzvy a kritérií vyhodnotenia ponúk (servisné strediská dodávateľa, funkčné charakteristiky - otáčky traktora, lehota

dodania tovaru) tak, aby boli zužujúce a teda v rozpore s princípmi rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie, stanovené len pre C., s.r.o. H., cez samotné vyhodnocovanie tejto ponuky a končiac samotnou úspešnosťou spoločnosti C., s.r.o. H. v tejto verejnej súťaži, vrátane následnej telefonickkej komunikácie zainteresovaných osôb. V závere dôvodov odvolania prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napádaný rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-4T 26/2013 zo dňa 20. mája 2014, na základe tohto odvolania, ktoré smeruje proti jeho oslobodzujúcemu výroku, ako aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo, podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. po zrušení napadnutého rozsudku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ho v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

K dôvodom odvolania prokurátora sa vyjadril písomne prostredníctvom svojho obhajcu obžalovaný K. K. podaním, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 23. júna 2014. Obžalovaný K. K. má za to, že súd pri vykonaní dokazovania postupoval v zmysle platnej legislatívy a odmieta alternatívu tzv. Radbruchovej formuly, pretože nejde o uplatňovanie práva totalitných spoločností. V súvislosti s objasňovaním trestnej činnosti použitím ITP je nevyhnutný zákonný postup a nie svojvôľa policajtov s odpočúvaním bez riadneho súhlasu sudcu, čo v tomto konaní uskutočnené nebolo. Navrhol rozsudok potvrdiť. Ďalší spoluobžalovaný L. Y. a Ing. H. B. sa k písomným dôvodom odvolania prokurátora nevyjadrili.

Z hľadiska procesného odvolací súd postupoval podľa § 326 ods. 1 písm. b/ Tr. por., pretože odvolaním napadnutý rozsudok trpí takými chybami, ktoré nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť, podľa § 317 Tr. por. zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a/ Tr. por. v neprospech obžalovaných, obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné, pretože sa nestotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi úvahami, na ktorých súd prvého stupňa založil svoj oslobodzujúci rozsudok, pretože tieto sú predčasné.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa možno v stručnosti zhrnúť tak, že pri závere ohľadom viny obžalovaných súd prihliadol na neexistenciu dôkazov, ktoré by potvrdili dohodu špecifikovanú v skutkovej vete obžaloby telefonickou alebo osobnou komunikáciou obžalovaných. Obžalovaní využili svoje právo a odmietli vypovedať. Oboznámené prepisy telefonických hovorov sa nedotýkajú verejného obstarávania z októbra a novembra 2011 do dňa 22. novembra 2011, kedy sa vyhodnocovali ponuky, ale až obdobia, kedy už bolo podané odvolanie proti rozhodnutiu poskytovateľa o nevyhovení žiadosti a neposkytnutí nenávratného finančného príspevku (NFP).

Na druhej strane súd prvého stupňa nevyhovel návrhu prokurátora na oboznámenie prepisov zvukových záznamov na č. l. 492 - 578, ktorý procesný postup odôvodnil nasledovne: „Oboznámením sa s

vydaným súhlasom sudcu tunajšieho súdu sp. zn. BB-ŠTS-V-809-1/11-Ntt-689 zo dňa 27. septembra 2011 na účastnícku stanicu XXXX XXX XXX, používanú záujmovou osobou Ing. L. Y., na čas od 28. septembra 2011 do 28. decembra 2011, bolo z odôvodnenia príkazu zistené, že žiadateľ o vydanie súhlasu takýto súhlas žiada za účelom zistenia konkrétnych poznatkov k podozreniu z trestnej činnosti týkajúcej sa funkcionárov mesta Prešov, a to v súvislosti s likvidáciou úspor, pričom sa jednalo o podozrenie z korupčnej trestnej činnosti prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. a podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák., ako aj v súvislosti s realizáciou stavebných prác na rekonštrukcii základnej školy na ulici Čsl. armády v Prešove. Existujúce podozrenia sa nijakým spôsobom nedotýkali trestnej činnosti obžalovaných, za ktorú bola na nich podaná obžaloba v tomto konaní a pre takéto podozrenie ani vyššie uvedený súhlas vydaný nebol“.

S poukazom na existujúcu judikatúru, okrem iného aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 5/2011, bol súdom prvého stupňa prijatý záver, že ide o dôkaz získaný v inej trestnej veci, pričom v tejto konkrétnej veci, za ktorú bola podaná obžaloba sa v čase odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej činnosti na základe vyššie uvedeného súhlasu sudcu tohto súdu, nevedlo trestné stíhanie (toto bolo začaté až dňa 3. januára 2012). Podľa názoru súdu prvého stupňa z uvedeného dôvodu preto prepisy zvukových záznamov získané na základe vyššie uvedeného súhlasu sudcu tohto súdu nebolo možné ako dôkaz v tomto konaní použiť, ale uvedené prepisy zvukových záznamov mohli predstavovať len kriminálnu informáciu pre orgány činné v trestnom konaní, ale nie sú použiteľné ako dôkazy v tejto trestnej veci.

Súd prvého stupňa svojou argumentáciou nepresvedčil odvolací súd o dôvodnosti jeho právneho názoru, ktorým odmietol vykonať ako dôkaz oboznámenie prepisov zvukových záznamov na č. l. 492 - 578. Podľa názoru odvolacieho súdu, súhlas sudcu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-ŠTS-V-809-1/11-Ntt-689 zo dňa 27. septembra 2011, spĺňa všetky materiálne i formálne podmienky, ktorú skutočnosť nespochybňuje ani súd prvého stupňa. Pri označenom súhlase príslušný sudca konal v súlade s ustanoveniami zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) v znení neskorších predpisov.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním, ak sa majú informácie získané použitím informačno-technického prostriedku použiť ako dôkaz v trestnom konaní, vyhotoví orgán štátu písomný záznam s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti použitia informačno-technického prostriedku; k písomnému záznamu orgán štátu priloží záznam a jeho doslovný prepis. Informácie získané použitím informačno-technického prostriedku, ktoré sa nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedeného v žiadosti, sa môžu použiť ako dôkaz v trestnom konaní, len ak sa týkajú trestnej činnosti, v súvislosti s ktorou možno použiť informačno-technický prostriedok.

V trestnej veci obžalovaných K. K., Ing. L. Y. a Ing. H. B. je vedené trestné konanie pre zločin v štádiu pokusu, a teda informácie získané použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona č. 166/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, sa môžu použiť ako dôkaz v trestnom konaní, pretože to umožňuje ustanovenie § 115 ods. 1 Tr. por.

S poukazom na ustanovenie § 119 ods. 2 Tr. por. bude teda úlohou súdu prvého stupňa vykonať všetky dostupné dôkazy v predmetnej trestnej veci a tieto následne vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por.

Súd prvého stupňa na podporu svojho procesného postupu poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 5/2011, pričom na tomto mieste Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že existujú aj iné rozhodnutia súvisiace s prejednávanou problematikou, ako napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 To 2/2011 zo dňa 21. septembra 2011.

V súvislosti s aplikáciou judikatúry v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne pripomína, že podľa ustanovenia § 2 ods. 3, ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení

neskorších predpisov, sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní viazaný len Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom. Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutý v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na základe návrhu súdu, je pre súd záväzný. Za podmienok ustanovených osobitnými predpismi je sudca viazaný aj právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí súd vyššieho stupňa.

Z označených zákonných ustanovení je teda nesporné, akými právnymi predpismi je súd pri svojej rozhodovacej činnosti viazaný. Vo svetle okolností, pri riešení prejednávaneho prípadu, odvolací súd nemá právomoc preskúmavať a vyjadrovať sa k rozhodnutiam iných senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Opak by znamenal, že odvolací súd si atrahuje pôsobnosť, ktorá mu nepatrí, a tým by svojvoľne negoval princíp ustanovený v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (princíp legality), ktorý je jedným zo základných postulátov právneho štátu, nevyhnutným aj pre ochranu základných práv a slobôd občanov.

V zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Najvyšší súd Slovenskej republiky zverejňuje rozhodnutia zásadného významu a prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a to za účelom zabezpečenia jednotného výkladu a jednotného používania. Význam takéhoto uverejňovania rozhodnutí, ktorého dôsledkom je aj faktické rešpektovanie tzv. konštantnej judikatúry súdmi, je treba vidieť z pohľadu princípu predvídateľnosti práva, ktoré je neopomenuteľným komponentom princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorým je Slovenská republika v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky viazaná. To však v žiadnom prípade neznamená, že všetky rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nadobúdajú povahu precedensov, alebo sa stávajú tzv. sudcovským právom. Súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva (je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavne súladnej aplikácie a interpretácie právnych noriem).

Odvolací súd poznamenáva, že podľa čl. 20 bod 1 Rokovacieho poriadku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, uverejneného v Zbierke zákonov pod poradovým číslom 291/2006, kolégium zaujíma stanovisko vtedy, ak došlo k výkladovým rozdielnostiam v právoplatných rozhodnutiach a/ senátov tohto kolégia, alebo b/ dvoch alebo viacerých súdov nižšieho stupňa. Podľa čl. 20 bod 14 Rokovacieho poriadku z prijatého stanoviska vychádzajú sudcovia kolégií pri svojom rozhodovaní.

Súd prvého stupňa vo svojej argumentácii neodkazuje na žiadne stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Odvolací súd uzatvára, že za existujúceho skutkového a právneho stavu mu nezostáva nič iné, len podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušiť a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Právnym názorom treba rozumieť názor odvolacieho súdu vyslovený v otázkach procesného aj hmotného práva.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.